

Latvijas valstij 75. gadi

Nr. 86 (6449) • Ceturtdien, 1993. gada 18. novembrī • Cena: abonentiem Ls 0,03, kioskos — līgumcena

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Tā tapa Latvijas valsts

Pirms vairāk nekā 700 gadiem Daugavas grīvā, biskapa Alberta vadītā, krastā izcēlās brūnās kalti viri, lai ar uguni un zobenu pārstaigātu šo zemi, iznīcinātu un paklautu verdzībai vietējās ciltis: līvus, kuršus, zemgaļus, sēļus, latgajus. Pēc vāciešiem nāca krievu, zviedru, polu karapūli, lai arī apspiestu un lemtu iznīcībai. Šejenes brīvību mīlošo tautu. Taču vāniešam tā arī neizdevās iznīcināt taujas gara stiprumu un ilgas pēc brīvības. Šīs ilgas un tīcību glabāja un vairoja dainas, tās modināja latviešu apgaismotājs Garlibs Merķelis un jaunlatvieši, mūsu lielais dzejnieks Jānis Rainis, bet galīgi uzņēmāja 1905. gada revolūciju, kad pirmo reizi latvieši izvirzīja savas prasības pēc valstiskuma.

Pēc Februāra revolūcijas, bet jo sevišķi pēc bolševiku oktobra apvērsuma Krievijā Latvija nodibinājās vairākas organizācijas, kas sāka arvien uzstājīgāk pieprasīt Latvijas neatkarību. Tika nodibināta Latvijas pagaidu Nacionālā padome, kuras pienemtajā uzsaukumā 1917. gada oktobrī bija teikts: «Lielais atlaišanas vārds ir atskanējis: pašnoteikšanās tautam! Nemiet sev paši, ko vēsture jums dod! Nemiet sev paši šo zemi, kuru mūsu tēvi kopuši ar asins sviedriem, un celiet tur labāku un taisnīgāku valsti nekā tā, kura tagad iet bojā.»

Tajā pašā laikā latvieši lielinieki izveidoja savu valdību, tā dēvēto Iskolatu, kurš it kā deklarēja Latvijas neatkarību, bet patiesībā bija Padomju Krievijas marionete. Drīz vien Latviju pilnībā okupēja vācieši. Latvijas patrioti tad nodibināja Demokrātisko bloku, kurš izvērsa ciņu pret nodomiem pārvērst latviešu zemes pār Vācijas sastāvdalju vai pavalstīm. Bet 1918. gada rudenī sagrūva arī Vācijas impērija. Tā radās labvēliga situācija nodibināt patiesām brīvu un neatkarīgu Latvijas valsti. Bet kas to varēja izdarīt? Nacionālā padome? Demokrātiskais bloks?

1918. gada 17. novembrī, pilsoniskajām partijām vienojoties, tika izveidota Tautas padome. Partijām izdevās vienoties arī par kopēju politisko platformu un fópošās Latvijas valsts struktūru. Nākamajā dienā — 18. novembrī — Tautas padome sapulcejās Rīgā, Nacionālā teātrī. Sēdē piedalījās 13 pārstāvji no Zemnieku savienības, 5 — no Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas, 5 — no Demokrātiskās partijas, 4 — no Radikaldejmokrātiskās partijas, 3 — no Revolucionāro sociālistu partijas, 2 — no Nacionāldemokrātu partijas un pa vienam pārstāvīm no Republikānu partijas, Latvijas Neatkarības partijas un Latgalēs Zemes padomes.

Tādējādi Tautas padomē bija parstāvētas visas tā laika partijas, pat sociāldemokrāti, kuri neilgi pirms tam bija atdalījušies no lieliniekim un izveidojuši savu partijas organizāciju. Lai gan baltvācu muižniecība atklāti uzstājas pret Latvijas neatkarību, Tautas padomē bija pārstāvētas arī divas nelielas baltvācu partijas, bet viens vācietis pat kļuva par pirmās valdības ministru. Līdz ar to Tautas padome apvienoja visus tā laika politiskos spēkus un sociālos slāņus, izņemot lieliniekus, kuriem attiecībā uz Latviju bija pavisam citi plāni.

1918. gada 18. novembrī Tautas padome proklamēja Latvijas Republiku. Aicinājumā tautai tā deklarēja: «Latvijas pilsoņi! Latvijas Tautas padome, atzīdama sevi par vienīgo varas nesēju Latvijas valstī, pasludina, ka Latvija, apvienota etnogrāfiskās robežās (Vidzeme, Kurzeme, Zemgale, Latgale), ir pārstāvīga, neatkarīga, demokrātiski-republiska valsts, kuras satversmi un attiecības pret ārvalstīm tuvākā nākotnē noteiks Satversmes sapulce, sasaukta uz vispārēju abu dzimumu tiešu, vienlīdzīgu, aizklātu un proporcionālu vēlēšanu tiesību pamata.»

Tautas padome līdz Satversmes sapulces ievēlēšanai darbojās kā pagaidu parlaments, bet tās priekšsēdētājs advokāts Jānis Čakste pildīja Valsts prezidenta pienākumus. 1918. gada 18. novembrī Tautas padome apstiprināja arī pagaidu valdību un Ministru prezidenta pienākumus nodeva Kārlim Ulmanim — Zemnieku savienības līderim.

Ir pagājuši 75 gadi kopš vēsturiskās dienas, kad tika proklamēta Latvijas Republika. Šajā laikā ir bijušas brīvības ciņas pret bermontiešiem un lieliniekim, ir bijusi 20 brīvības un Latvijas uzplaukuma gadi, ir bijusi četrus gadus ilgā vācu okupācija un 50 gadus ilgā padomju invāzija.

Tagad atkal ceļam Latvijas valsti. Jā, mums nav viegli, mums, varbūt, ir slikta valdība un parlaments, mums vēl daudz kā pietrūkst, lai mēs justos kā normāli cilvēki normālā un civilizētā valstī. Un tomēr mums ir pats galvenais — mēs paši varam lemt savu likteni. Neatzīmēsim Latvijas pirmās Pagaidu valdības vadītāja, vēlākā Prezidenta Kārla Ulmanu vārdus: «Atmetīsim valodu, ka esam maza tautīņa, maza valsts. Ir vēl mazākas tautas un mazākas valstis par mums. Vai mēs neesam spējuši un nespēsim veikt lielus darbus? Katrā cilvēka rokās ir dota spēja iet uz augšu vai palikt uz vietas un slīdēt atpakaļ... Atmetīsim domu, ka esam maza tauta. Mūsu spēks pastāv mūsu garīgajā stiprumā.»

Pa godu republikas gadadienai

Vakar Preiļu 2. vidusskola nojūkā svinīgā linija, kas bija veltīta Latvijas Republikas proklamēšanas 75. gadadienai. Skolas direktors Olegs Hlebnikovs rezumēja nesenā sacerējumu konkursa «Es Latvijā un Latvija mani» rezultātus, labāko darbu autoriem pārsviedza

pieeinās balvas. Šajā konkursā piedalījās visi 5.-12. klašu audzēknji, pirmās vietās prasībām atbilstoša dārba nebija, otrs vietā ieguva Juris Leikūčs no 8.b klašēs, trešās vietas Dzīna Kudrjavceva no 9.b un Valērijs Karabekovs no 7.b. Veicināšanas balvas ir Eve-

linai Veļickai, kura savu sacerējumu uzrakstīja latviešu valodā, veltījot to dainām, Janai Nesterovičai, kurās dārbs bija ilustrēts ar Aglohas bazilikas, tautas tērpju un ciemām zīmējumiem, Annai Osetrovai un Alonai Stepanovai.

A. Mežnalis

Tikai «Novadniekā» visplašākā informācija par vietējās dzīves notikumiem!

Abonēšanās maksa 1994. gadam:

1 mēnesim Ls 0,43,

3 mēnešiem Ls 1,29, 6

mēnešiem Ls 2,58,

12 mēnešiem Ls 5,16

(arpiegādi Preiļu rajonā). Parakstīšanos pieņem visas rajona pasta nodalās līdz 30. novembrim

Ar tumsu mūžam ciņa iet.
Kaut esi uzcēlis gaismu, neatlaides,
Ar tumsu mūžam ciņa iet,
Nesniedz tai roku nekad.
Bet neļauj mānīties, netici,
Ka pretvara nepārspējamī liela,
Tiekat dīzi visi, tad pārspēsat.

RAINIS

Sveicam visus rajona iedzīvotājus, kuriem ir tuva Latvijas brīvības ideja, Latvijas Republikas proklamēšanas 75. gadadienā!

Novēlu Preiļu rajona iedzīvotājiem saglabāt galveno — tīcību brīvai un neatkarīgai Latvijai. Šī brīvība tikko dzimst. Dzimst ar sāpēm un mokām. Tās jāpārcieš, jāiztūr, un līdz ar Latviju jākļūst brīviem arī pašiem savā dvēselē.

I. Muzikants
Lai tie rajona iedzīvotāji, kuriem svarīga Latvijas brīvība, spēj atrast spēkus darbam, spēj atšķirt isto no neistā un spēj paciest šīs dienas grūtības. Novēlu mums visiem turēties.

I. Meluškāns
Lai pietiek spēka visiem tiem, kuri stāv par Taisnību, par Skaidrību un Latviju.

V. Brice

Jaunākie Latvijas statistikas dati

Statistikai apkopojuši informāciju par šā gada desmit mēnesiem Latvijā. Divi būtiskākie fakti oktobrī — inflācija pieaugusi par 3,8%, toties ražošanas apjomī rūpniecībā beidzot palielinājusies par 8,8%. Taču mazumtirdzniecības preču pārdošanā (salīdzināmās cenās) oktobrī samazinājusies par 2,5% vai 1 miljonu Ls. Samazinājusies tabakas, apģērbu, medicīnas aparātu, mēbelu ražošana. Turklat noliktais oktobra beigās atzīmētais nerealizētais atrādās preces par 76 miljoniem Ls, kas par 4,7% pārsniedz šajā mēnesī saražoto un ir par 97 000 Ls vairāk nekā septembra nogalē.

Arī lauksaimniecībā nav ar ko ipaši lepoties. Salīdzinot ar septembri, ievērojami samazinājusies piena ražošana, nedaudz — arī galas ražošana. Sogad, salīdzinot ar pagājušā gada desmit mēnesiem, galas ražošana sārusi par 23%, piena — par 18%. Turklat olu šogad saražots jau par 44% mazāk.

Vēl aizvien Latvijā spējusi uzturēt pozitīvu bilanci ārējā tirdzniecībā. Preces, izejvielas un materiāli eksportēti par 36,2 miljonus latu.

Kristaps Zelmenis («tev»)

Laikraksta «Novadnieks» nakamais numurs
Iznāks ceturtdien, 25. novembrī.

Bērnu maize augstā plauktā

Līvānu skolēnu jaunrades nams, lai pievērstu uzmanību bērniem, nostiprinātu sadarbību ar bērnu vecākiem, firmu un iestāžu vadītājiem, organizēja akciju «Bērnu maize augstā plauktā». Visu nedēļu bija skatāma izstāde no cikla «Senču mantojums». Apmeklētāji patiesi priečājās par virpotajām koka cibinām un vāzītēm, ko brīvā kaķa darina Edgars Vaivods un Valdis Reinholds, par Valda Stikānu un Jāņa Zītānu koka svečuriem, par koka ķebļiem, kas tapuši Ilmāra Kotāna un Jāņa Zītāna rokās, pār no saknītēm pītajiem Valda Vitkovska grozīpiem. Ievērības cienīgs bija Pētera Caunes smalkais roku darbs — latviskais mūzikas instruments — citara. Bet 85 gadus vecais meistars Alberts Drīvnieks mūsu izstādi kuplināja ar pašdarinātajām maizes balvām un no stieplēm taisitiem groziem.

Dēļu, tēvu pēcpusdiena 4. novembrī sākās ar Ā. Elksnes vārdiem: «pat miljonāri par naudu var iegūt sev visai maz...». Jo dārba tikumu, darba prasmi, mīlestību uz darbu un cieņu pret citu darbu nopirkst nevar. Dramatiskā pulcīna bērni lika ieklausīties tautas dziesmās, dzejas rindās, anekdotēs, sakāmvārdos par darbu, rotaļnieki mācīja, rādīja un tēvus iesaistīja mīlās latviešu tautas rotaļās.

5. novembrī notika koncerts «Pastariņa» skolā. Gan «Cālim», gan mazajiem aktieriem bija liels uzturaukums, kas pārgāja pēc pirmajiem aplausiem. Pasakas «Kakītis, gailītis un lapsa» aktieri gandrīz visi ir no «Pastariņa» skolas.

7. novembrī uz vakaru «Sena, mīla tautasdziesmā» aicināja folkloras ansamblis «Ceiruleits». Tika izdziedētas turpat vai pus-simts tautas dziesmas un izdejotas latviešu tautas rotaļdejas. Pie mums labi jutās visi klātesošie, arī studenti — praktiķanti Ingera un Mārtiņš no Dānijas, kas bija mācību praksē Līvānu 1. vidusskolā.

Ar lielu prieku bērni gaidīja braucienu uz

■ Attēlos: Mārtiņa diena Laimīnas skolā. Foto — J. Magdalonoks (Minox).

Rudzētu palīgskolu, kas notika 8. novembrī. Ansamblis «Ceiruleits» te bija jau otro reizi. Parādījām pasaku «Kakītis, gailītis un lapsa», rotaļājāmies, viesmīligie skolas pedagoģi cienāja ar konfektēm un tēju.

Laimīnas skolai 9. novembrī bija gada jubileja, uz kuru tika ielūgti «Cālis», «Ceiruleits» un dramatiskais pulciņš.

Tās pašas dienas vakarā kopā tika aicināti bērni invalidi un viņu vecāki, ko arī iepriecinājām ar pāsakas izrādi un «Ceiruleiša» uzstāšanos. Šo bērnu vecaki bija ļoti pateicīgi, bez tam tīkšanās laikā namiņā nonāca pie lēmuņa nodibināt bērnu invalidu biedrību. Pateicoties firmai «Monika» un Jāzepa Brenča uzņēmumam bērniem tika pa

kādam našķim.

Kad līdz baltajiem Ziemassvētkiem vēl atlicis kāds laika sprīdis un aiz mugurās palicis klusais un skumjais vēlu laiks, arī namiņā atnāca Mārtiņdienu. Uz svētkiem ierādās visi 40 «cālēni» un viņu vecāki. Arī iastais Mārtiņš bija ļoti priečīgs, saņemot ziedu pušķi un spēļu auto.

11. novembrī — Lāčplēša dienu «Cāli» svinēja kopā ar bērnudārzu «Rūķiši». Bet vakarā notika diskotēka un sarīkojuma deju pulciņa uzstāšanās namiņā. Atsaucība — lielišķa! Visi grib dejot, un — katru nedēļu! Diskožokeji Andris, Māris un Olegs — pinēju pulciņa dalībnieki — solās tās vadit arī turpmāk.

Vertejot visu arīvadito akcijas nedēļu, īpaši jāpateicas pulciņu vadītājiem, bērnu vecākiem par idejām un ierōsinājumiem.

Paldies tiem nedaudzajiem firmu vadītājiem, kuri šodienas apstākļos tomēr spēj saprast un atbalstīt mūsu centenus: Gintas Valteres vectēvam (Ginta ir «Cāla» dalībniece), paju sabiedrībai «Vārpas», biokimiskās rūpniecības direktoram A. Sedvaldam par transporta iedālišanu, kopuzņēmumam LAT-CPV par līdzekļiem benzīnam, uzņēmuma «Agnese» vadītājam Jānim Aizpurietim, firmai «Monika», Līvānu stikla fabrikai.

V. Pojkāne,
I. Kotāne

Līvānu bērnu jaunrades namā

Pa grumbuļaino lauku ceļu...

Pa grumbuļaino lauku ceļu iet Latgales zemnieks... Pa to iet arī Latvijas valdība... Bet gala posmu nerēdz neviens. Tā var teikt pēc Saeimas deputāta Voldemāra Novokšānova sarunas ar rajona pagastu priekšsēdētājiem un zemniekiem.

Tiesa, deputāta V. Novokšānova apciemojumam bija arī cits mērķis — pārliecīnāties un, varbūt, arī pārliecināt zemniekus un pašvaldību vadītājus par nepieciešamību atjauno kādreizējo «Turību» — kooperatīvu, un pārņemt tagadējās «Turības» īpašumā. Kā zināms, par toreizējās «Turības» mantinieku sevi pieteikusi bijusi Patērētāju biedrību savienība, kurā pārņemuši «Turības» nosaukumu. Ko par to domā Latgales zemnieki un pašvaldību vadītāji? Vai, — iekļuvuši strupcelā, saprot, ka tikai caur kooperāciju var ražot pārtiku un to pārdozt?

Zemniekiem, tāpat pagastu vadītājiem, visvairāk rūp, kad Preiļu siera rūpniecība samaksās par pārdomto pienu, jo nauda nav saņemta kopš maija un jūnija. Kādas nākamgad būs graudu iepirkuma cenas un vai vispār graudus Latvijā pirkis, vāi importēs no ārziemēm? Vai tuvākajā laikā gaļas kombināti paaugstinās iepirkuma cenas, vai Latvijas valdība uzskata par normālu, ka, lai nopirktu litru degvielas, jāpārdomod vairāki litri piena? Kā un par kādu cenu apstrādāt tīrumus tiem, kuri saņēmuši manojumā zemi, bet nav tikuši to laimīgo kārtā, kuri paspēja «prihvātēt» koplietojuma tehniku no pārīju sabiedrībām?

Un kā dzīvot tiem likvidēto paju sabiedrību strādniekiem, kuri pālikuši bez darba un patlaban arī bez sava zemes pleķiša? Kā būt ar ceļiem, ja līdz Latgales lauku sētām, pat kapsētām, vairs nevar ne piebraukt, ne aiziet? Un cik tad lielas ārvalstu kreditu summas Latvijas iepriekšējā un šī valdība jau ir saņēmusi un grāsās nemēt no

ārziemēm? Kāpēc šādi dati netiek publicēti laikrakstos, lai tagadējā paaudze zinātu, cik viņiem, bērnu bērniem būs jāatlīkās vienai vai otrai valstij?

Zemnieki Saeimas deputātam jautāja arī par Latvijas bagātības — mežu izturgošanu, ko valsts nedevusi privātfirmām. Viņus interesēja arī Ventspils naftas termināla liktenis, kreditēšana un citas problēmas, ko īpaši nevēlas saskatīt ne «Latvijas ceļš», ne kāda cita frakcija.

Pietiek uzskaņīt jautājumus, kuru krustuguns nonāca deputāts no Latgales Zemnieku savienības. Kā sacīja pats V. Novokšāns, nebūt nav «jālien» Latgales zemnieka ādā, lai saskatītu tā problēmas. Jo pats viņš esot Latgales zemnieks un kopā ar tautiešiem brie-not to pašu Latgales ceļu dubļu jūru un nesot nodarīto pārestību vezumu, tāpēc teica tā:

«Jums ir pilna sīrds, mums arī. Bet tie ir lielu reformu gadi. Jā, zemnieku intereses nepēm verā. Taču gaidīt, ka atbrauks Birkava komanda un visas problēmas atrisinās, tās ir ilūzijas.

Vispirms rajonā būtu jāizveido biznesa centrs, kā tās ir citās pil-sētās, jāizveido Zemes un hipotēku bankas Preiļu nodaļa. Zemniekiem jāsāk ar to, ka jāveido kooperācija. Nekas neglābši sīkzēmnieku, kādi ir Latgalē, ja nebūs kooperācijas. Protams, ne jau tādas kooperācijas, kādu veidoja likvidējot kolhozus.

Caur kooperāciju zemnieks no-nāks pie lielajiem piena un gaļas pārstrādes uzņēmumiem. Un ne vairs uzpēmums, tirdzniecības organizācija vai firma zemniekiem diktēs savus noteikumus, bet to darīs produkcijas ražotājs. Kooperācijas centram vajadzētu būt pagastā. Zemniekiem jāprogrāzē, ko ražot: pienu, gaļu, graudus vai, varbūt, energokultūras, kas būs nepieciešamas termoelektrocentrālēm. Nelikvidējiet darbnīcas, kaltes! Tām pagastos jājākūst par kooperatīvo īpašumu.»

V. Novokšāns uzskata, ka, at-

jaunojot «Turību», varētu mierigi sadzīvot ar pašreizējo paterētāju kooperāciju. Decembri Rīgā notikšot «Turības» atjaunošanas (di-bināšanas?) kongress. Vai šis kongress kļūsot par atbalsta punktu normālās kooperatīvās organizācijas izveidošanas sākumam, lielā mērā būsot atkarīgs no pašiem lauciniekiem.

Un vēl no V. Novokšānova teik-tā: «Nodokļi par zemi un likums par bankrotu visus apvienos. Es aicinu jūs nepārdot zemi. Es sakū: par saviem hektāriem jūs nopirkst automašīnu, kuru nobraukstēs desmit gados. Bet zeme būs jūsu kapitāls paaudžu paaudzēm. Nēskatoties uz visām grūtībām, problēmām, neiztirgojet sertifikātus par dažiem santūmeim. Manīgi uzpircēji, kuri īpaši apmuļko vecus un mazturīgus cilvēkus, atrodas vienmēr. Un vēl: cienījamie repre-sētie, nerepresējiet citus...»

V. Novokšāns informēja, kādi likumprojekti tiek gatavoti Saeimā. Acīmredzot, tiks izmaiņīti zemes privatizācijas termīni, tiks iestādīta «pakustinātī» tā dēvētie Bresha zemnieki, ja uz viņu zemes atrodas mājas un tājās dzīvo ģimenes, viņš prognozēja, ka zeme varētu tikt nodota piespiedu nomā, ja īpašnieks to neapsaimniekos. Bet par to visu vēl spriedis Saeimā.

Bet pašlaik, kad laukos raža novākta, bēt nenovāktais un nepadārītās palicis kailsala varā, laiks pārdomām. Gan par to, kādas akcijas pirkst vai nepirkst zemniekiem, braukt vai nebraukt ar vircas mučām (kā izteicās viens no klātesošajiem) pie valdības nama Rīgā, braukt vai nebraukt uz kooperatīvās organizācijas «Turība» dibināšanas kongresu Rīgā, sēt vai nesēt graudus, kartupeļus, linus, cukurbietes nākampavāsar?

Šoruden pa kailsalu Latgales zemniekiem jau «jābrauc» ar pliku dibenu. Kā būs turpmāk?

Aina Iljina

Diena
VISA PASAULE VIENĀ DIENĀ

abonējiet!

Diena arī nākamgad 6 reizes nedēļā!

Pirmdien Otrdiens Trešdiens Ceturtdien Piektdiens Sestdiens

Diena
SAIMĒ
MINISTRU
KABINETĀ

Diena
mājai un
gimenei
Stils
SestDiena

Jauņā sekcija Diena mājai un gimenei būs lielisks sarunu biedrs un padomdevējs katram ģimenes loceklim!

30. novembrī — pēdējā abonēšanas diena

Diena nekad nav likusi saviem abonentiem piemaksāt!

SIA «Dūdari» IEPĒRK cūkgāļu, aitas un jaunlopu gāļu.
Labprāt slēgtu figūrus ar zemniekiem par pastāvīgu galas piegādi. Par cenām vienosimies.

Mūsu adrese: Līvāni, Rīgas ielā 39. Tel. 44361 pēc 18.

Paju sabiedrības «Ezerciems» likvidācijas komisija PAZINO, ka par pajām tiek izpārdoti sēkojoši objekti:
• Amulu.govju komplekss,
• Lazdānu cūku ferma (2 korpusi),
• Peršaku jaunlopu fermas,
• Daugavas jaunlopu ferma.
Paju biedrus lūdzam pieteikties līdz šī gada 15. decembrim.
Likvidācijas komisija

Par apgādi ar gāzi

Par gāzes priekšrocībām zina katrs. Var kādu laiku dzīvot bez karstā vai aukstā ūdens, bet, ja namamātei pietrūkst gāzes dzīvoklī, kur nav malkas apkures, iztikt nevar. Tāpēc nedaudz par gāzes apgādes problēmām.

Ar balonu gāzi ir vienkārši — samaksā un lieto. Sliktāk ar gāzes padevi centralizēti. Ja salīdzina gāzes patēriņu no bāloniem un centralizēti, tad pēdējās patēriņš ir aptuveni 5 reizes lielāks. Tas ir tāpēc, ka kopējo gāzi lietojam bez apdoma, kur vajag un nevajag. Daudzi patērētāji, kuriem ir saiknes ar laukiem, gāzi lieto reti. Toties palikušie pilsētā to lieto. Sanāk, ka vienai daļai abonētu par gāzi jāmaksā, kaut gan gāzi nav lietojuši. Lai izietu no šīs situācijas, ir jāliek gāzes skaitītāji. Tad katrs maksās tik, cik būs patērējis. Skaitītāju uzstādīšanu jau esam uzsākuši. Višpirms tos saņems gāzes patērētāji laukos ar centralizēto gāzes padevi. Jau esam uzstādījuši gāzes skaitītājus Riebiņos, Rēzeknes ielas daudzstāvu namā, paju sabiedrībā «Ausma», Aglonas internātskolas dzīvojamajā trīsstāvā mājā. Laukos jāuzstāda apmēram tūkstotis skaitītāju.

Uzstādīt skaitītājus iztekuši vēlēšanos bijušās paju sabiedrības «Aglona» un Jaunaglonas lauksaimniecības skolas iedzīvotāji. Viņiem atliek savākt naudu, samaksāt par gāzi. Kad gāzes cisternas būs piepildītas — uzstādisim skaitītājus.

Preiļos priekšroka uzstādīt gāzes skaitītāju ir abonentiem, kuri tos iegādājušies paši un kuriem ir pārbaudes akti. Tiesa, Valsts firma «Latvijas gāze» ir pārtraukusi lietoto skaitītāju pārbaudi. Lietotus skaitītājus iegādāties nevajag, jo tie var nedarbīties.

Pēc tam skaitītājus uzstādīsim gimenēm, kur ir 3 un vairāk bērni, I un II grupas invalidiem. Skaitītājus neužstādīsim tiem, kuri nemaksā par patērēto gāzi. Drīz šie cilvēki saņems brīdinājumu un, ja nebūs dažu dienu laikā samaksāts, gāzes padevi noslēgsim.

Par gāzi negrib maksāt V.Znotiņa Daugavpils ielā 70, dz. 47, J.Bauska Kooperatīva ielā 1, dz. 52, Kivlenieks un Maksimovs no Daugavpils ielās 70, Šnipste no Daugavpils ielās 68, dz. 18 nav pat izņēmusi gāzes abonenta grāmatiņu. Šie un vēl dāži citi cilvēki dzīvo uz citu rēķina.

Ar 1993. gada 1. decembri visiem Preiļu pilsētas gāzes patērētājiem norēķini par centralizēto gāzi būs jāizdara krājkasē. Līdz šim datumam Preiļu gāzes apgādes rajona telpās tiks izsniegtais norēķinu grāmatiņas par gāzi. Katru darba dienu, izņemot pirmdienas.

Neapmierināti ir lauku laudis: Paju sabiedrību likvidācijas gadījumos gāzes baloni, balonu noliktavas, gāzes cisternas un gāzes vadi nekādā gadījumā nav privatizējami, bet jānodod pašvaldībām. Paju sabiedrības pašvaldības nodrošina ar transportu gāzes piegādei laukos. Arī atbildīgajiem par gāzes ekspluatāciju jānorādīt pašvaldību rīcībā. Gāze mums ir, bet ja nebūs izpildītas šīs prasības, gāzi nepiegādāsim.

Nekādā gadījumā nedrikst braukt pēc gāzes pašiem. Šādā gadījumā sastādīsim aktus un nonemsim gāzes balonus.

J.Zarāns,
Preiļu gāzes apgādes rajona galvenais inženieris

Mārtiņu gailis Jaunaglonā

Pagājušo sestdien ar Mārtiņdienas gaili ražas un augļības dievam savas nodevas ziņoja Jaunaglonas lauksaimniecības skolas audzēknī un pasniedzēji, un arī palīgsaimniecības laudis.

Sajūnīka acīm vienmēr vistūkākais skats ir pilni maiši, tāpēc arī afišas, kas aicināja uz svētkiem, bija zīmētas maišu veidā un katram vienam arī tika piesprausti maišiņi.

Sātīgas ikdienas pamatu pamats ir maize, tāpēc skolai svētkos savus ceptos klaipus atsūtīja tuvākās apkārtnes saimnieces — Anna Bravacka, Lonija Livdāne, Valēntīna Jaseviča, kā arī bijušais skolas audzēknis,

maizes ceptuves darbinieks Sergejs Ivanovs. Savu maizi, blakus pieredzējušo cepēju izceptajiem klaipiem droši varēja likt arī skolas audzēkne Jelena Guseva.

Skolas puišu vidū atradās arī Mārtiņš, uzvārdā — Litavnieks. Viņš sanēma klingeri. Pārrunājot rudens darbu norisi, noskaidrojās arī čaklākās grupas, kas visvairāk bija strādājušas un tagad sanēma konfekšu kārbas. Bet pārējie varēja mietoties ar karstām kartupeļu pankukām, jo ne jau mazums locīta mugura kartupeļa priekšā. Kartupeļis var kļūt isti dižmanīgs, ja nonāk labas saimniecības rokās.

Ka tā tas ir, pierādīja izstāde ar tortēm, cepumiem, pīrāgiem no... kartupeļiem. Visu

to bija sameistarōjušas 3. kura 8. un 11. grupas audzēknēs Anitas Baškotovas vadībā. Gailis gan no sienas zīmējumiem, gan no Mārtiņdienas galda atgādināja par saviem svētkiem, bet kartupeļis no kartupeļu ēdienu galda — par to, ka viņš attaisno savu otrās maizes vārdu.

Vakarā savā pulciņā ražas un Mārtiņa svētkus svinēja skolas pasniedzēji un palīgsaimniecības darbinieki. Gāldu vidū bija sakārtoti labības kūliši, sirpi, vācelītes.

Šos svētkus Jaunaglonas lauksaimniecības skolā sagatavoja kulinārijas pasniedzēja Vija Ancāne, bet mākslinieciski ietērpa Anita Koņuševska.

L.Sila

«Mikrofona-93» dziesmu aptauja!

Drīz, pavisam drīz sevi pieteiks jaunais, 1994. gads — ar jaunām cerībām un... jaunām dziesmām. Vēl tikai jānoskaidro, kuras no «Mikrofona» roka un Šlāgeraptaujas dziesmām jums būs vismīlākās. Un te bez jūsu palīdzības, cienījamie klausītāji un «Novadnieks» lasītāji, «Mikrofona» nekādi neiztikt!

Gada vispopulārāko dziesmu izvēlēties tikai un vienīgi jūs! Paldies visiem, kuri visa gada garumā gan rakstījuši, gan zvanījuši «Mikrofonam», balsojot par savu dziesmu.

Bet tagad — papildaptauja! Aicinām no saraksta izvēlēties un anketā ierakstīt piecus jūsu ieceļotā dziesmu nosaukumus. Kādēļ piecus? Lai jums būtu vislielākā izvēles iespēja! Protams, varat minēt arī tikai vienu, divas vai trīs dziesmas. Anketu varat izmantot balsošanai vai nu roka, vai arī Šlāgeraptaujā, lai norādītu īsto, ne-

pieciešams tikai nogriezt heko malīnu. Jāpielilst, ka visas jūsu atsūtītās anketas piedalās loterijā, kurā iespējams laimēt vērtīgas un interesantas balvas.

Rosīgākais pagasts un spicākā skola — tie, kuri atsūtīs «Mikrofona» visvairāk anketu — saņems IPAŠU BALVU: «Mikrofona» vakaru tieši jūsu pagastā, tieši jūsu

skolā! Ir vērts cestīties!

Varbūt vēl neesat izvēlējušies, par kuru dziesmu balsoj? Grūti izlemt, kurš būs jūsu vismīlākais Šlāgeris vai rokgrāvējs?

Atgādinām, ka «Mikrofona» dziesmu aptauja skan Latvijas radio 1. programmā pirmdienās, otrdienās, trešdienās un ceturtdienās: rokaptauja plkst. 19.30-20.00, bet Šlāgeraptauja plkst. 20.30-20.50. Abu aptauju atkārtotumā skan 2. programmā sestdienās jau no plkst. 12.10.

Klausīties mūs, dziediet līdzi savu vismīlāko dziesmu un... atrakstiet! Gaīdām jūsu vēstules līdz 5. decembrim! Adrese: «Mikrofona», Latvijas radio, Doma laukumā 8, Rīga, LV-1505. Varat arī zvanīt ik ceturtdienu plkst. 19.00-21.00 pa tālr. 206620, 206520, 206522, 225864. Jau iepriekš pateicamies par atsaucību!

Jūsu «Mikrofons»

Rokaptauja

- Ej uz visām debess pusēm
- Sveicieniņš
- For black man Christmas no weekend
- Džins ar toniku
- Reižēn viss līdz kaklam man
- Vakars vēls
- Will or will not
- Kāpēc tīk atmīpas
- Aiziet jaunībā
- Vakara vējā
- Shadows and rain
- Kad es tev pēķēsi ienācu prātā
- Ziemeļi
- Tikai 1 nakti
- A fire in you
- Ielas spuldzei
- Man patīk dzīvot
- Igaunijā sniegs
- Zāla zāle
- Kāzas
- Tas nav daudz
- Tu mani nē
- Norūnāsim
- Cētrās sienās
- Nebeidzamais stāsts
- Pēc lietus
- Ieslēdz radio
- Septenbra, dzējolitīs
- Balāde par 3 saucieniem
- Atdrodies man
- Negrību lai
- Pusnaktis ziedi
- Dziesma
- Paliec

Liepājas brāļi

- Veiss
- F.Art
- Labvēlīgais tips
- Aivars Vīksna
- Šķūnis
- Holy lamb
- Alčo
- Dūmi
- Bet Bet
- Odis
- Credo
- Prāta vētra
- Enījs Maiks
- Jaunais laiks
- Salamandra
- M.C.UNCLE U
- Nejautā
- Alis P
- Pērkons
- Jānis Logins & Otrā elpa
- Juku jukām tomēr kopā
- Prove
- D-13
- Džeku sarunas
- Otra puse
- Monro
- N-pakāpe
- Otra puse
- Lingga
- Lingga
- Helvijs & Co
- Nonsens
- Viktors

- Lietus nomierina mani
- Saplēsta rēta
- Neskaities mani
- Slepēnas domas
- Uno, duē, tre, quattro
- Dieva supi
- The vision at night
- Svecēs deg
- Natural girl
- Pūsnakts pieskāriens
- Jo nav nekā vairs man
- Ceļojums
- Nāc līdz
- Turn back time
- F'N'ROLL
- Follow our trail!
- Vēlreiz
- Kad man vairs nebūs 16
- Skaidri zinu, ka šodien es gribēšu palikt tepat
- Pūš milzīgi vēji
- Ropī
- Šūpuļdziesma Afrikai
- Trīs vārdi
- Fragile threads
- New black shoes
- Hotel mafia
- Veltījums tev
- On the border to eternity
- Es un tu
- Closed doors
- Princesite
- Pavisam
- Es esmu tu

- Editē & Ingus Baušenieki
- Dzelzs vilks
- Pamatinstīkts
- Parlaments
- Happy hi & MC/DC
- Simulācija
- Holy lamb
- Eldorado
- Shadows play
- Bruģis
- Cejš
- Otra puse & Olga
- Māgas
- Black Jack
- Wilkači
- Husqvarn
- 100.debīja
- Olga
- Prāta vētra
- Nejautā
- E. & I.Baušenieki
- F.Art
- Armands & Helvijs
- Remains
- Rebel
- Moral free
- DJ rima atdzīvina dvēseli
- Naughty boys
- Decembriņi
- Zig Zag
- RGB
- Aivars Ižiks
- Maybe

Šlāgeraptauja

- Dzīvite šūpo
- Paskates
- Pagādi mazliet
- Man patīk
- Tikai ciekuruss
- Tu nāci kātru dienu
- Dzīves laik's
- Aizejot
- Lietainā vakārā
- Ar magoni pie krūts
- Dīvains pavasarīs
- Es atgriezos tik ātri
- Krustcelēs
- Rūdupupēs
- Zenta
- Parāds skolotājam
- Neaizej
- Deg ievas
- Pavasara eleģīja
- Meitene tiedagā
- Atmīpas
- Dzērvēs
- Vecais draugs
- Milestībai
- Vēstule Robertam
- Sena romance
- Diena
- Problēma
- Berta
- Meža dziesma
- Nāc
- Mīlas laiks
- Ziedošās dienās

- Vecie draugi
- Rīga—Tobago milestība nerūs
- Mikelis Gružitis
- Rīga—Tobago milestība nerūs
- Saulkrastu kapela
- A.Vīksna & grupa
- Epsilon
- Epsilon
- Imants Zāķis
- A.Daņiļenko & S.Ozolite
- A.Drēgeris
- R.Eglītis & I.Auzipa-Heinsberga
- Zelji
- Aivars Vīksna
- N.Bumbiere
- M.S.J.Naturālisti
- A.Pētersons
- Andrejs
- Gunvalds & Zālīts
- Jānis Steinbergs
- R.Trente & Saulkrastu kapela
- Credo
- V.Lapčenoks & Saulkrastu kapela
- Ilga
- O.Grīnbergs & Saulkrastu kapela
- A.Kriķeļe
- Mežābele
- Mežābele
- Lejikerastnieki
- Mārcis Kalniņš & J.Dzilna
- Embūrgas zēni
- R.Trente & A.Daņilenko

- Pie aizbērtas akas
- Ar tevi vien
- Gaiša dziesma
- Naktsvijole
- Daugavā peld krokodils
- Dimanti
- Māmulitei
- Tāli reisi
- Gribi būt ar Tevi
- Vīss ir tāpat
- Rudenīga pilsēta
- Es nevar saprast
- Tavs smails
- Solijs
- Liedagā
- Tālā vasara
- Noliec galvu manā klēpī
- Valodiņa
- Dziesmas par tārpiniem
- Neatrastā
- Es dodos Tevi neatrast
- Baltās krizantēmas
- Rokas
- Vēstule sniegs
- Neskumsti
- Zem sirmajām priedēm
- Nelūdz mani
- Matiolas
- Lido būtēs
- Tāda ir dzīve
- Veltījums Liepājai
- Mātes valodai

- M.Vilcāne & Saulkrastu kapela
- H.Simanis
- Sandra
- Lolita Kante
- N-pakāpe
- Mārite Veisberga
- Minipops
- U.Stabulnieks
- E.Piņķers
- N.Bumbiere & O.Grīnbergs
- Pūce
- K.Ārgalis-Straumēns
- Sentiments
- Aivars Sīcis
- Opus-C
- Opus-C
- Mežābele
- H.Užāns & Mazā ģilde
- Andrejs
- V.Lapčenoks
- Mazā ģilde
- Raimonds Preclavas
- Kauguriņš
- Ivars & Gints
- Lauku muzikanti
- Propolis
- H.Simanis
- Baltais velns
- S.Ozolite & Jancis
- J.Hiršs & H.Ozols
- A.A.Egliši

Televīzijas programma

Piektdiena, 19. novembris

LATVIJAS TV I

13.50 Rīts mazpilsētā. 14.10 Laiķiņi griežos. Mākslas filma. 15.35 Vecā Ratiņa dziesmu aptaujas gadātīgus. 17.25 Karlskrūnas ceļi. 18.00 Ziņas. 18.05 Dona Beiža. 13. sērija. 18.55 Arēna. 19.20 Operetes mākslinieku koncerts. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Europanusicale. 21.55 Dž.Rosini opera Pēlnrušķite.

LATVIJAS TV II

17.30 BBC World Service. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Rainis. Daugava. 19.50 Luksofors. 20.05 Ceļotāja acīm. 20.30 LTS ziņas (krievu val.). 21.00 Vizite. 21.30 Mult. filma. 21.45 Ziņas. 22.00 E iela. 18.un 19. sērija. Sestdiena, 20. novembris

LATVIJAS TV I

9.00 Rita stunda. 10.00 Uz pirkstu galījiem. 10.15 Rainis. Pūt, vējipi! 11.35 Dona Beiža. 13. sērija. 12.25 Skaitumam un veselībai. 12.55 Zīmes. 13.40 No TV videofondiem. 14.30 Dīvā. 15.15 Dzīve tuvplānā. 16.00 Visu vai neko. 16.45 Dzied R.Greko. 17.15 Kāpnes. 18.00 Ziņas. 18.05 Dona Beiža. 14. sērija. 18.55 Ex libris. 19.20 Štūgartes balets. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Savai zemītei. 22.15 Rita stundas vakara pietikums. Imanta - Babīte atkal-pieci. 22.40 Mūsu dēli. Amerikānu mākslas filma.

LATVIJAS TV II

10.15 TV Polonia. 15.20 Latloto. 17. izloze. 15.25 Baltijas Jaudis. 16.55 Tiem, kas mācās latviešu valodu. 13. nod. 17.10 Angļu valoda kopā ar Mazī. 7. nod. 17.30 Vācu valoda. 7. nod. 17.45 Mācīsimies angļu valodu! 21. un 22. nod. 18.35 No TV videofondiem. 19.00 Reģionālās TV piedāvā... 19.30 Ziņas. 19.40 Kristīgā pasaule. 20.00 Mikrofona muzikāla televīzija. 20.30 Panorāma. 21.00 Cīlveks zvēru. pasaulē. 21.30 Svetdiena, 21. novembris.

LATVIJAS TV I

9.00 Savai zemītei. 9.45 Dvēselit, atgriezies! 10.00 Es spēlēju tā... 10.25 Kengura kābatā. 11.25 Dona Beiža. 14. sērija. 12.15 J.Peters. Nakts pēc talatasdziesmas. 13.25 XX gadsimts. Improvizācijas. 14.25 Austrai Skujīpai velījus vakars. 15.35 NBA meistarsacīkstes basketbolā. 17.00 Mākslas pasaulē. 17.30 Tērnera filmu vākari. 18.00 Ziņas. 18.05 Muzikāla miniatūra. 18.20 Pilna Māras istabīpa. 19.05 Kinožurnāls Latvijas hronika. 19.15 Pieturēti! 20.00 Ekrāns bērniem. 20.15 Mūsu kinonēdēja. 20.30 Panorāma. 21.25 Pauze. 22.25 Šis un tas par Amēliju. Mākslas filma.

LATVIJAS TV II

11.45 Vienkārši - Marija. 14.00 Latvijas jaunatnes basketbola ligas meistarsacīkstes. Preiļi - Rūjiena. 15.15 Džonijā. Mākslas filma. 17.05 Talsu hokeja klubs. 17.45 Skabargas spēle ar iepazīšanos Džungli. 18.30 Olūti. 19.30 LTS ziņas (krievu val.). 19.40 Mult. filmas. 20.05 Mūžam dziesma nezudīs. 20.25 5 minūtes par savu naudu. 20.30 Panorāma. 21.10

Šī gada 2. decembrī plkst. 10.00 Pelēču KN notiks paju sabiedrības «Pelēči» paju biedru kopsapulce.

Reģistrācija no plkst. 9.00. Neierāšanās gadījumā lūdzam savlaicīgi nokārtot pilnvaras.

Paju sabiedrības valde

Piedāvā darbu pieredzējušam mežizstrādes darbu organizatoram un mežstrādniekiem. Telefoni 43330, 43200 (vakaros).

Kopuzņēmums «Linda»

Līvānu krautuvē IEPĒRK:

- ▷ skujkoku zāģbalķus, diametrs virs 20 cm, garums 5,10; 6,10 m, cena \$ 23;
- ▷ skujkoku sīkbalķus, diametrs virs 10 cm, garums 3,10; 5,10 m, cena \$ 10;
- ▷ bērza, melnalkšņa finierklučus, diametrs virs 20 cm, garums 1,65; 3,30 m, cena \$ 17;
- ▷ bērza papīrmalku, diametrs virs 8 cm, garums 3 m, cena \$ 10.

Telefoni 43336, 43330.

OFFICIAL DEALER SHARP

PĀRDODAM

- kseroksus,
- faksus,
- note books.
- Garantijas un pēcgarantijas apkalošana.
- Datortehnikas remonts un tehniskā apkalošana.
- Nodrošinām ār iezjmateriāliem.

Daugavpils, Višķu ielā 21, 214. istaba.

Tel. 8-254-49869. Fakss 43211.

DAUGAVPILS GALAS KOMBINĀTS

IEPĒRK lopus dzīvsvarā (cenas Ls par 1 kg):

- jaunlopi: augstākā nobarojuma — 0,31, vidējā — 0,20, zem vidējā — 0,13;
- liellopi: augstākā nobarojuma — 0,26, vidējā — 0,16, zem vidējā — 0,12;
- cūkas: I un II kategorijas — 0,725, III kategorijas — 0,6181, IV kategorijas — 0,5454;
- aitas: augstākā nobarojuma — 0,22, vidējā — 0,16, zem vidējā — 0,12. Ar ādas defektiem cena zemākā par 15%.

Daugavpils gaļas kombināts lopus izvedīs ar savu transportu, ja to ir vairāk par četriem.

IEPĒRK liellopu ādas (Ls/kg):

- 1. šķira — 0,38; 2. šķira — 0,32; 3. šķira — 0,30;
- 4. šķira — 0,15 un aitu ādas — Ls 0,50 par 1 kv.m.

Par pārdotajiem lopiem norēķināmiem nodošanas dienā.

Piņem no pirmdienas līdz ceturtdienai.

Iepriekšējā pierakstišanās pa tālruni 47571.

SIA «GARDUMS»

IEPĒRK liellopu un cūkas gaļu.

Tālr. 57769, zvanīt pirmdienās, otrdiennās, trešdienās.

Aizkalnes pagasta telpās 30. novembrī plkst. 10.00 notiks pagasta zemnieku sapulce.

Alcinām piedalīties.

Preiļu rajona K/S «AGROSERVISS-AIZKALNE»

lēti pārdod:

jaunu un lietotu E-281,

KĀMAZ-5511.

Interesētās pa tālruni

54683.

Vēl gribējās strādāt, dzīvot un būt,
Bet pēkšņi nakts un saule jau zūd.

A.Vējāns
Skolu valde izsaka līdzjūtību
Vijai Vaivodei sakarā ar
MĀTES nāvi.

SIA «MILZIS» PIEDĀVĀ VAIRUMĀ

MAZGĀŠANAS LĪDZEKLŪS:

- ◆ veļas pulverus BIQ-EST, EVE, FERMENTA
- ◆ balinātājus LILJA, LUIK, BEĻIZNA ◆ KASTANIS
- ◆ veļas ziepes ◆ bērnu ziepes;

TĪRĀSANAS LĪDZEKLŪS:

- SKAIDRA ◆ SPODRA ◆ ZILGME ◆ EXTRA-PESOL
- ◆ PROGRESS ◆ SANITARINIS ◆ PEMOKSOL;

LĪMES:

- gumijas ◆ PVA ◆ FĒNIKSS ◆ MARSS ◆ EPO
- ◆ flīžu ◆ nitro;

KRĀSAS UN ŠĶIDINĀTĀJUS:

- PF-266 (grīdai) ◆ PF-115 ◆ alumīnija ◆ terpentīns
- ◆ pentaftāl-eļļas šķ. ◆ pernicā;

PĀRĒJĀS PRECES:

- TOSOLS ◆ BUVANOLS ◆ saimniecības sveces
- ◆ egīšu svečites ◆ apavu krēms ◆ gaisa atsvaīdinātājs «Lavanda» ◆ minerālēļļa ◆ tualetes papīrs ◆ barošanas elementi ◆ MAKROFLEX
- ◆ veļas auklas ◆ elektrolīts ◆ elektriskās lampīnas
- ◆ elektrosildītāji.

Ar pastāvīgiem klientiem slēdzam līgumu par preču realizāciju ar apmaksu 30 dienu laikā. Tel. Jēkabpili 252-34086, Rīga 22-276784.

Dusi saldi, vecmāmīp, Baltā smilšu kalniņā, Savās sirdīs kļusi, klusi Mūžam tevi glabāsim. Esam kopā ar skolotāju Albinu Pastari, VECMĀMINU mūžibā pavadot. Priekūlu pamatskolas darbiniekū kolektīvs, 4. klasses skolēni un vecāki

NOVADNIEKS

Izded Preiļu rajona pasvaldības uzņēmums «Novadnieks». Redaktors PETERIS PIZELIS.

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985.

PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība Nr 1018.

«Novadnieks» datorsalikums.

Iespēsts Daugavpils tipogrāfijā, Valkas ielā 1.

Oficēspiediens. 1. iespiedloksne. Metiens 4779 eksemplāri. Pas. № 1632